

3 Förberedande uppgifter

Innehåll

3.1	Mandatfördelningen mellan församlingarna i gemensamma kyrkofullmäktige i en kyrklig samfällighet.....	1
3.2	Indelning av församlingen i röstningsområden	2
3.3	Beslut av valnämnden i samband med beredningen av val	3
3.4	Beslut om förhandsröstningsställen	4
3.5	Valkungörelser och meddelanden	6
3.6	Utbildning av valfunktionärer.....	8
3.7	Röstsedlar.....	9

3.1 Mandatfördelningen mellan församlingarna i gemensamma kyrkofullmäktige i en kyrklig samfällighet

Gemensamma kyrkofullmäktige ska senast i juni 2026 fastställa mandatfördelningen i den kyrkliga samfällighetens gemensamma kyrkofullmäktige på basis av antalet församlingar i samfälligheten samt folkmängden i församlingarna vid ingången av året. (KO 3:45)

Av mandaten ges varje församling först två mandat. Om antalet församlingar som hör till den kyrkliga samfälligheten emellertid är över 20, ges varje församling först ett

mandat. De övriga mandaten fördelas i förhållande till antalet medlemmar i församlingarna. (KO 3:45)

Om man i en kyrklig samfällighet vill avvika från det föreskrivna minimiantalet medlemmar i gemensamma kyrkofullmäktige (se anvisning 1, Allmän del), rekommenderas det att beslutet om det kommande fullmäktiges medlemsantal fattas först och att det först vid nästa fullmäktigesammanträde fattas beslut om mandatfördelningen mellan de församlingar som hör till samfälligheten. Detta är ändamålsenligt eftersom det beslut som fattas om antalet medlemmar i fullmäktige kan avvika från det föreslagna, varvid en eventuell framställning till samma möte om mandatfördelningen mellan församlingarna blir föremål för ny beredning. Det är bra att beakta detta vid planeringen av vårens sammanträden.

Om det är fråga om en ny kyrklig samfällighet som grundas fr.o.m. 1.1.2027 och domkapitlet med stöd av KO 3:43 har beslutat att ett interimistiskt gemensamt kyrkofullmäktige bildas är det interimistiska kyrkofullmäktige som beslutar hur mandaten i gemensamma kyrkofullmäktige fördelas. (KO 3:43; KO 3:45)

3.2 Indelning av församlingen i röstningsområden

En indelning av församlingen i röstningsområden kan komma i fråga särskilt om församlingens område till följd församlingssammanslagning är vidsträckt och när området består av flera centrum/tätorter som bildats på de tidigare kommunområdena och som alla har en egen kyrka. Ett annat alternativ är att se till att det finns flera förhandsröstningsställen inom församlingens område. Om församlingen inte är indelad i röstningsområden kan församlingen ha endast ett röstningsställe på valdagen.

Om avsikten är att dela in församlingen i röstningsområden, ska följande beaktas:

- 1) valnämnden ska ha så många medlemmar och ersättare att de sektioner som är verksamma samtidigt i olika områden är beslutföra (minst tre medlemmar är närvarande)
- 2) förteckningar över röstberättigade ska upprättas områdesvis (Enligt cirkulär 5/2026 ska församlingar som delas in i röstningsområden meddela kyrkostyrelsen detta senast 31.5.2026)
- 3) till varje röstberättigad i församlingen ska sändas meddelandekortet med uppgifter om bl.a. hans eller hennes rösträtt och röstningsställe senast fredagen 16.10.2026 (KO 9:8). Om församlingen använder den valbrevstjänst som kyrkostyrelsen ordnar för församlingarna, skickas meddelandekorten direkt från tjänsteproducenten.
- 4) i budgeten ska ingå anslag för verkställandet av punkterna 2–3.
- 5) om det 1.1.2027 grundas en ny församling i stället för församlingar som upplöses, eller om en församling går samman med en annan, görs indelningen i röstningsområden automatiskt enligt de gällande församlingsgränserna.

3.3 Beslut av valnämnden i samband med beredningen av val

Valnämnden ska senast vid sitt sammanträde den 16.9.2026 (sammanträdet kan hållas 15.9.2026 efter klockan 16):

- 1) bestämma röstningsställena och vallokalerna,
- 2) utse en eller flera valförrättare för förhandsröstningen och besluta om andra ärenden som gäller förhandsröstningen samt göra upp en kungörelse om förhandsröstningen,
- 3) utse valbiträden och besluta om övriga åtgärder i anknytning till valförberedelserna, om inte beslut om dessa har fattats tidigare,
- 4) vid behov utse tre eller flera rösträknare för att räkna förhandsrösterna på valdagen, om det uppskattas att fler än 50 förhandsröster kommer att ges och det

finns grund för att anta att fler än 50 personer röstar på valdagen. (KO 9:19 och KO 9:44,2)

En kandidat eller en kandidats make, barn, syskon eller föräldrar kan inte vara valförrättare eller valbiträde. Med make eller maka avses äkta makar samt personer som lever under äktenskapsliknande förhållanden eller i registrerat partnerskap med kandidaten. (KO 9:19,2).

Räkningen av förhandsrösterna utförs på den egentliga valdagen i en lokal som bestäms av valnämnden och som inte är röstningslokalen. För räkningen av röstsedlarna från förhandsröstningen kan man utöver valnämndens medlemmar med fördel utse ersättarna i valnämnden. Vid behov kan också utsedda församlingsanställda förordnas till valbiträden till hjälp för valnämndsmedlemmarna och ersättarna.

När förhandsrösterna räknas bör minst tre medlemmar eller ersättare i valnämnden vara närvarande hela tiden. (För räkningen av förhandsrösterna på valdagen redogörs i valanvisning 11.)

3.4 Beslut om förhandsröstningsställen

Förhandsröstningen äger rum från tisdag till lördag 3–7.11.2026. Valnämnden bestämmer var man kan rösta och under vilka tider. Åtminstone ett förhandsröstningsställe ska vara öppet varje dag kl. 9–18. (KO 9:21)

Det ska finnas tillräckligt med förhandsröstningsställen och de ska vara jämnt fördelade över församlingens område. Naturliga förhandsröstningsställen är platser där människor rör sig dagligen, t.ex. köpcentrum, bibliotek, skolor osv. Kom i god tid innan beslutet om förhandsröstningsställen fattas överens med fastighetens ägare eller innehavare om ordnande av förhandsröstningsställe.

Riksdagens justitieombudsman fäste i sitt ställningstagande våren 2017 uppmärksamhet vid röstningsställenas tillgänglighet, åtkomlighet och trygghet av valhemligheten.

På röstningsstället ska det finnas ett tillgängligt röstningsbås för rullstolsburna väljare, så att de inte är tvungna att avge sin röst på ett skrivunderlag som placeras i famnen. Ett sådant arrangemang tryggar enligt justitieombudsmannen inte valhemligheten, eftersom inte heller en avskärmning på skrivunderlaget garanterar att andra närvarande inte kan se vad som antecknas på röstsedel.

Utgående från justitieombudsmannens ställningstagande ska man vid församlingsvalens förhandsröstning och på själva valdagen fästa uppmärksamhet vid följande saker:

- för personer som använder rullstol, rollator eller andra hjälpmedel ska det finnas ett **tillgängligt röstningsbås**. Ett tillgängligt röstningsbås är brett, och bordsskivan och kandidatlistorna som fästs på väggarna är tillräckligt lågt placerade för en väljare som använder rullstol eller andra hjälpmedel. I det tillgängliga röstningsbåset ska det om möjligt finnas tillgång till förstöringsglas och extra belysning. Det ska säkerställas att belysningen i röstningsbåset är tillräckligt stark och bländfri (EOAK/4326/2021).
- **röstningsstället och röstningslokalen ska ha fri passage**. När det gäller den fysiska tillgängligheten ska man bland annat kontrollera om det är lätt att ta sig fram på ramper, hur höga trösklarna är, om dörrarna är lätta att öppna och om det finns parkeringsmöjligheter för personer som har nedsatt rörelseförmåga. Röstningslokalerna får inte vara för små eller för trånga för personer som använder hjälpmedel för att ta sig fram.
- alla väljare – oberoende av deras funktionsförmåga – ska ha lika möjligheter att rösta antingen utomhus eller inomhus enligt eget val, om sådana röstningsalternativ finns allmänt. De krav på tillgänglighet och likabehandling som anges i lagen ska alltid iakttas oberoende av hur det har beslutats att arrangemangen på förhandsröstningsstället ska genomföras (EOAK/4495/2021).
- det ska om möjligt finnas stolar där man kan vila sig i närheten av röstningsstället och en handikaptoalett i samma byggnad.
- **skyltningen** till röstningsstället ska placeras **väl synlig**.

Valnämnden i varje församling har ansvar för att ordna förhandsröstningsställen inom församlingens område. I vissa fall (t.ex. om det ligger ett stort köpcentrum i grannförsamlingen) kan det uppstå ett behov av att ordna ett förhandsröstningsställe också utanför den egna församlingens område. Det finns inga hinder för det, såvida församlingarna ingår en överenskommelse (valnämnderna i två församlingar kan t.ex. komma överens om att ordna förhandsröstning i ett stort köpcentrum som betjänar hela området och sköta röstningen turvis varannan dag).

Röstning på institutioner

Det rekommenderas att valnämnden gör det möjligt att förhandsrösta också på så många institutioner som möjligt, inklusive hälsovårdsenheter som ger vård dygnet runt. Förhandsröstning kan ordnas t.ex. på sjukhus, hälsocentralernas bäddavdelningar samt äldre- och serviceboenden. Vid förhandsröstning på olika institutioner tillämpas i regel samma förfarande som på de allmänna förhandsröstningsställena. (För förhandsröstning på institutioner redogörs i anvisning 7.)

3.5 Valkungörelser och meddelanden

Kungörelser och meddelanden om kungörelser i anslutning till församlingsvalet ska offentliggöras på församlingens språk, antingen på finska eller på svenska. I en tvåspråkig församling ska kungörelser och meddelanden om kungörelser offentliggöras på bägge språken. Också de förpliktelser som följer av samiska språklagen ska beaktas.

Kungörelserna publiceras i det allmänna datanätet (i praktiken på församlingens webbplats), och vid behov också på församlingens anslagstavla. Dessutom publiceras kungörelsen eller meddelandet om kungörelsen i en tidning. Kungörelsen eller meddelandet om kungörelsen ska publiceras i en på orten allmänt utbredd dags- eller lokaltidning eller i församlingens tidning. (KO 10:2, dessutom t.ex. KO 9:6,2, KO 9:35) om

kungörelse som ska tillkännages i tidningen (dvs. i tidningen tillkännages att kungörelsen är framlagd någon annanstans) publiceras kungörelsens rubrik och huvudinnehåll i tidningen. En kungörelse som enligt föreskrifterna ska publiceras, ska publiceras i en tidning i sin helhet. (KO 10:2).

Församlingens kyrkoråd beslutar i vilka tidningar man publicerar de kungörelser eller de meddelanden som ska offentliggöras. Om det i frågan tidigare har fattats ett beslut som fortfarande uppfyller villkoren i KO 10:2 är det inte nödvändigt att fatta ett nytt beslut i frågan. I kyrkliga samfälligheter kan centralvalnämnden publicera kungörelser och tillkännagivanden om val som gemensamma kungörelser. (KO 9:3)

Vid församlingssammanslagningar ska det vid publicering av kungörelser och tillkännagivanden beaktas att kungörelsen och tillkännagivandet genomförs på ett heltäckande sätt inom hela området för den nya församlingen eller den utvidgade församlingen.

Följande kungörelser eller meddelanden om kungörelser är obligatoriska vid församlingsval.

Kungörelsen om kandidatuppställningen ska publiceras i det allmänna datanätet och i en tidning, samt vid behov anslås på församlingens anslagstavla. (KJ 9:9) Se punkt 4 och 5 i tidtabellen.

Kungörelsen om framläggande av förteckningen över röstberättigade ska publiceras i det allmänna datanätet och i en tidning samt vid behov anslås på församlingens anslagstavla. (KO 9:6) Se punkt 6 och 7 i tidtabellen.

Kungörelsen om tid och plats för förhandsröstningen ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla. Meddelande om kungörelsen om förhandsröstningen ska dessutom publiceras i en tidning. (KO

9:21,3). Kungörelsen gäller både förhandsröstning som äger rum på förhandsröstningsställena och förhandsröstning hemma (hemmaröstning). Se punkt 19 och 20 i tidtabellen.

Meddelandet om att sammanställningen av kandidatlistorna finns framlagd ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla. Meddelande om sammanställningen och om att den finns framlagd ska också publiceras i en tidning. (KO 9:18) Se punkt 18 i tidtabellen.

En valkungörelse med tidpunkten då valet inleds och avslutas på valdagen samt röstningsställena nämns ska publiceras i det allmänna datanätet och vid behov anslås på församlingens anslagstavla senast åtta dagar före valdagen. Kungörelsen ska dessutom publiceras i en tidning. (KO 9:35) Se punkt 27 och 28 i tidtabellen.

Ett meddelande om att valprotokollet är framlagt med tillhörande besväransvisning ska publiceras i det allmänna datanätet. Meddelandet publiceras inte på församlingens anslagstavla eller i tidningen. (KL10:23, KO 9:49) Se punkt 36 i tidtabellen.

3.6 Utbildning av valfunktionärer

Församlingen ska se till att valfunktionärerna (valförrättare, valbiträden och rösträk-nare) känner till sina uppgifter och sitt ansvar. Församlingen ska utbilda, instruera och handleda valfunktionärerna så att de kan sköta uppgifterna. (För de praktiska ar-rangemangen vid förhandsröstning redogörs i valanvisning 7 och för valdagens del i valanvisning 10.)

Kyrkostyrelsen utarbetar anvisningar och annat utbildningsmaterial som läggs upp på webbplatsen [Församlingsvalet 2026 - EVL Plus](#). Kyrkans kommunikation ger ut ett tvåspråkigt elektroniskt nyhetsbrev för valet, som skickas bland annat till kyrkoher-darna och alla som vill beställa det.

3.7 Röstsedlar

Kyrkostyrelsen koordinerar tryckningen av alla dokument som behövs i församlingsvalet.

Kyrkostyrelsen har i cirkulär nr 10/2026 bett församlingarna att senast 12.6.2026 beställa de röstsedlar samt val- och ytterkuvert de behöver från PunaMusta Oy:s webbhandel. De röstsedlar, kuvert och övriga valdokument som församlingen beställt kommer att levereras till församlingen senast 7.9.

Vid val av medlemmar till kyrkofullmäktige och gemensamma kyrkofullmäktige används vita röstsedlar och vid val av medlemmar till församlingsrådet används orange färgade röstsedlar (KO 9:20,2). Det papper som används för sammanställningen av kandidatlistorna ska ha samma färg som motsvarande röstsedlar (KO 9:17,3).

Församlingen bedömer själv antalet röstsedlar som behövs och ser till att det finns tillräckligt med röstsedlar. Orange färgade röstsedlar ska också finnas tillgängliga i församlingar som inte hör till en kyrklig samfällighet. Detta beror på att också en person som hör till en annan församling och vars församling är en del av en kyrklig samfällighet kan rösta vid förhandsröstningen. Då ska han eller hon ha möjlighet att rösta på den egna församlingens kandidater till både gemensamma kyrkofullmäktige och församlingsrådet. Förhandsröstning ordnas i alla församlingar, även i de församlingar där det på grund av s.k. sämjoval inte förrättas någon röstning på den egentliga valdagen.

Om det blivit val- eller ytterkuvert över vid förra valet kan de användas nu. Röstsedlarna och övriga valhandlingar förnyas däremot inför varje val.